

**L Ph t đ u năm v i tâm an l c là m t n m vui, và đ u quan tr ng là ph i gi n m vui
y s t nh ng ngày còn l i trong năm.**

L ai, ai ?

Đ u năm lúc giao th a, ng i ng i đ v các chùa đi . H c u mong gì? Đã có ai th ng kê
hay tìm hi u xem h c u mong gì trong năm m i. C u gia tr ch hay b n m ng bình yên chẳng?
Ch c không nhi u. Ph n l n là mong c u m t năm phát đ t và th nh v ng nh nh ng l i
th ng chúc nhau tr c và trong T t. Th thì Đ c Ph t trong chùa y có th c s đem l i bình
yên hay an khang th nh v ng? Dù vì b t k đ ng c gì, thì tr c tiên chúng ta cũng nên t p l ,
đi và sau đó hi u ra t i sao c n ph i l . GS Cao Huy Thu n, trong l i t a t p sách "H nh đ c
c a B -tát Ph Hi n" c a HT.Thích Trung H u đã gi i thích ý nghĩa c a vi c l y và khi ta cúi
đ u nghĩa là "...v t cái ng m n y đi. V t luôn câu h i "t i sao ph i i y?. Càng cúi sát, càng
r p mình, ng m n càng m t... Khi tôi y mà lòng an vui, Ng i (Ph Hi n) b t. Khi tôi y mà

lòng b t an, Ngài cũng b t, mà còn b t rõ h n n a. Thân tôi ch m đ t nh v y là năm đ m. đ m th nh t, tôi b t: tôi không sát sinh... th hai: tôi không tr m c p... th ba: tôi không nói d i... th : tôi không tà dâm và th năm: tôi không say r u... Sám h i thì cúi r p mình xu ng, v t h t ngã m n đi, b i vì còn ngã m n thì không b t h th n".

Có ng i ch t v n, đã hi u là "Năng l s l tánh không t ch" thì t i sao trong Ph Hi n th p nguy n, nguy n đ u tiên ph i là "L kính ch Ph t". Vì sao? Ph t là ai? Ph t ầu? Ph t chính là tâm. H u tình chúng sanh có Ph t tánh, vô tình chúng sanh có pháp tánh. V y thì "l kính ch Ph t" chính là l kính Ph t tánh c a t t c chúng sanh, không ch riêng c a mình. Chúng ta đ i v i ng i, v i s v t đ u ph i cung kính. "*Ph t pháp k n p trên c s tâm cung kính, ph i cung kính v i h t th y, bình đ ng cung kính, thanh nh cung kính*"

(Thích Trung H u,

H nh đ c c a B -tát Ph Hi n

). Trong m i đ i nguy n, nguy n th nh t là căn b n. Ch c n th c hi n đ c l kính thì chín đ u sau này đ u viên mãn.

H c Ph t là h c l kính. L kính là tánh đ c, cái chúng ta v n s n có. Hi n t i ta mê ho c điên đ o, kh i lòng kiêu căng ngã m n, đánh m t tánh đ c. H c Ph t chính là khôi ph c tánh đ c y. Ph t d y: "H t th y chúng sanh v n là Ph t"; phạm các hi n t ng do các duyên hòa h p mà sanh kh i thì g i là "chúng sanh". Chúng ta nghĩ coi: Có pháp nào ch ng ph i là do các duyên hòa h p sanh ra hay không? Ch có h không m i ch ng ph i là do các duyên hòa h p sanh ra. Thân th c a chúng ta, giá n n, l h ng, đ u là do các duyên hòa h p sanh ra, đ u g i là chúng sanh. *Kinh Hoa nghiêm* có m t câu mà chúng ta th ng t ng đ c nh ng có khi không đ ý: "Tâm đ vô tình, đ ng viên ch ng trí". Tâm là h u tình chúng sanh, ch đ ng v t, h u tình chúng sanh trong m i pháp gi i. Vô tình là vô tình chúng sanh, ch th c v t, khoáng v t. "Đ ng viên ch ng trí" là thành Ph t. Khi nào vô tình thành Ph t v y? Y báo chuy n theo chánh báo. Ngày nào chúng ta thành Ph t, li n nh n th y s n hà đ i đ a, h t th y c cây, vi tr n th y đ u thành Ph t c . Khi kính Ph t tánh c a tha nhân, ta kính c chính mình. Đi, đ ng, n m, ng i đ u ph i tôn kính ông Ph t trong mình, đó là tu. Chúng ta nh Th ng B t Khinh B -tát "nguy n nh t ng lai tác Ph t", nghĩa là không dám khinh ai, vì các ng i t ng lai s làm Ph t. Khi ta l p nguy n "Nh t gi l kính ch Ph t", s không dám khinh th ng ai, không dám nói n ng ai, b i vì s nh c hay trách móc ng i là t s nh c chính mình, vì ai cũng có Ph t tánh c . Làm đ c v y, chúng ta m i tinh t n tu h c. Tu mà chìm đ m trong ngã m n, biên ki n, không th y Ph t tánh nên c n ng l i trách ng i khác cho đã mi ng, cho đã t c v.v... thì vô hình chung đâu còn h nh tu n a.

Khi B -tát Ph Hi n "nh t gi l kính ch Ph t", Ngài không riêng ch l kính các Đ c Ph t trong m i ph ng th gi i, mà là t t c muôn loài chúng sanh.

Chúng ta hãy đầ c lầ i đoạ n kinh văn sau:

Thầ n Tài bả ch rồ ng:

- *Thầ a Đầ i thánh! Thầ nào là lầ kính cho đầ n hầ i hầ ng?*

Phầ Hầ n Bầ -tát bầ o Thầ n Tài rồ ng:

- *Này Thầ n nam đầ ! Nói "lầ kính chầ Phậ t" là: [Đầ i vầ i] chầ Phậ t Thầ Tôn nhầ u nhầ sầ cầ c vi trầ n trong đầ t cầ hầ t thầ y cầi Phậ t đầ t cùng pháp gầ i, hầ không gầ i, mầ i phầ ng ba đầ i, tôi do sầ c hầ nh nguyầ n Phầ Hầ n, thâm tâm tín gầ i, nhầ đầ i trầ c mầ t, đầ u dùng thân ngầ ý nghầ p thanh đầ nh, thầ ng tu đầ p sầ lầ kính. Nầ i mầ i mầ t Đầ c Phậ t, đầ u hầ n thân nhầ sầ cầ c vi trầ n trong bầ t khầ thuyầ t bầ t khầ thuyầ t cầi Phậ t, mầ i mầ t thân lầ khầ p chầ Phậ t nhầ u nhầ sầ cầ c vi trầ n trong bầ t khầ thuyầ t bầ t khầ thuyầ t cầi Phậ t.*

Hầ không có đầ n, sầ lầ kính cầ a tôi mầ i đầ n. Vì hầ không chầ ng thầ đầ n nên sầ lầ kính này cầ a tôi chầ ng có cùng đầ n. Nhầ thầ cho đầ n chúng sanh gầ i đầ n, chúng sanh nghầ p đầ n, chúng sanh phiầ n nầo đầ n, sầ lầ kính cầ a tôi mầ i đầ n. Nhầ ng chúng sanh gầ i cho đầ n phiầ n nầo chầ ng có cùng đầ n, nên sầ lầ kính này cầ a tôi chầ ng có cùng đầ n. Nầ m nầ m tầ p nầ i, chầ ng hầ gầ n đầ n. Thân ngầ ý nghầ p chầ ng hầ mầ t chán).

Lầ kính sao cho tròn đầ o Hầ u

Ngày xuân lầ Phậ t, khi cú i lầ y, ngoài viầ c thanh lầ c cầ m xúc, tầ p niầ m, lầ ng lòng gầ t rầ a sân si, phiầ n nầo, chúng ta phầ i luôn nhầ hai vầ Bầ -tát tầ i nhà: Cha và Mầ . Vì sao?

Hầ u đầ ng cha mầ , phầ ng sầ sầ trầ ng là hầ u kính; hầ u kính đầ n mầ c viên mầ n rầ t rầo là lầ kính chầ Phậ t. Trong *Đầ i thầ a gầ i kính*, Đầ c Phậ t khai thầ rõ ràng: "Hầ u thuầ n phầ mầ u, sầ tăng, hầ u thuầ n vầ i hầ t thầ y chúng sanh. Hầ u gầ i là Giầ i". Giầ i luầ t Đầ i thầ a tầ o đầ ng trên cầ sầ hầ u đầ o.

Vì sao chúng ta ph i h c Ph t? Vì chúng ta mu n viên mãn t t cùng đ o Hi u, vì bi t t n h không, kh p pháp gi i ch là chính mình mà thôi!

Ngày ngày l kính

Không c là ngày xuân mà m i ngày, trong các th i kinh sáng hay t i, chúng ta cũng ph i dùng tâm ki n thành cung kính l Ph t, sau đ y, dùng cái tâm đó đ i đ i ng i khác. B t lu n đ i đ i cha m , ng i nhà, quy n thu c, b ng h u, đ ng s , h t th y ng i thi n k ác trong xã h i, đ u dùng m t t m lòng chân thành, thanh t nh, bình đ ng, cung kính đ đ i đ i, đó là h nh Ph Hi n. Ngoài con ng i ra, cũng ph i dùng cái tâm chân thành, tâm thanh t nh, tâm bình đ ng, tâm cung kính đ đ i đ i h t th y v n v t. Dù h u tình hay vô tình. M i th quanh ta là ch Ph t, t cái khăn cho đ n giá kính, chuông mõ... đ u ph i ngay ng n, s ch s , th hi n lòng cung kính đ i v i m i th vô tình. Nói nh thi sĩ Bùi Giáng:

Con k n bé cùng hoa hoang c đ i Con vi trùng sâu b cũng yêu luôn...

N u ch có đêm giao th a hay nh ng ngày đ u xuân, chúng ta s xúi qu y nên luôn luôn ph i ráng vui, c c i thì sao không s ng nh ng ngày còn l i trong năm cũng cùng tâm th c y? N u có th dùng cái tâm chân thành, thanh t nh, bình đ ng, cung kính đ đ i đ i v i ng i và s v t thì v i vi n ch ng sanh phi n nã, trong tâm luôn an l c. Hi n t i sao nhi u ng i ch ng h nh phúc, là vì trong tâm h luôn phân bi t k này t t, ng i kia x u, ph i chi mình có xe này nhà kia, su t m t ngày t sáng đ n t i ch p tr c, phi n nã v ng t ng không ng i ngh thì làm sao h nh phúc, sung s ng cho đ c? Nh đã nói trên, khi nào thân, ng , ý nghi p thanh t nh, m i tu t p s l kính (thân, ng , ý nghi p ch ng h m t chán).Ch ng nh ng v i ng i mà c đ i v i v t. Tâm thanh t nh là chân tâm, trong tâm thanh t nh ch ng có th phi nhân ngã, phân bi t, ch p tr c. B -tát dùng tâm thanh t nh đ tu t p l kính th ng ch ng gián đo n.

Ph Hi n B -tát khuy n khích chúng ta ph i g i cái tâm ban đ u vì "H không gi i t n, s l kính c a tôi m i t n". H không gi i ch ng th t n, chúng ta phát nguy n tu đ i h nh Ph Hi n cũng ch ng th thoái chuy n. Ng i nh m nh: "Chúng sanh gi i t n, chúng sanh nghi p t n, chúng sanh phi n nã t n, s l kính c a tôi m i t n". Trên th gian này, con ng i ngày càng đông đúc, phi n nã tăng tr ng theo c p s nh n, chúng sanh gi i ch ng t n. Ch có tu h c tinh t n, phi n nã m i v i b t, trí hu m i tăng tr ng. Phi n nã c a chúng sanh n u vô t n, theo Ph Hi n B -tát l kính, đ ng nhiên cũng ch ng có ngày cùng t n.

H i tên r ng bi n xanh dâu Th a r ng y m ng ban đ u đã xa.

(Bùi Giáng)

Không ch đ u xu ă n mà hàng ngày l k i n h : "Ni m ni m ti p n i , ch ng có gi ă n đ o n " (Ph Hi n). Đ y là bí quy t công phu. "Thân ng ý nghi p ch ng h chán m t ": Ph i t nh hóa thân kh u ý. Thân, th y ai cũng ph i l k i n h ; kh u : cân nh c ng ă n t l i nói; tâm: nhu hòa, thanh t nh , bình đ ng , và trên h t : cung k i n h . Nh th chúng ta s không th y chán đ i , thân không m t m i , tâm ch ng bu n phi n .

Tôi đã nguy n yêu tr n gian nguyên v n H t tâm h n và h t c da x ng...

(Bùi Giáng)

Hay nói nh Kahil Gibran:

C m n đ i m i s m mai th c đ y Tôi có thêm ngày n a đ yêu th ng.

Trong đ i s ng hàng ngày luôn gi tâm thanh t nh , tâm hoan h , tâm v tha, vì chúng sanh thì dù công vi c có khó khăn đ n m y, chúng ta cũng luôn có đ ng h l c và s c m nh tinh th n đ v t qua mà không th y m t m i , chán n n . Đó là k t qu c a công phu tu h c và l k i n h . T đó m ra nh ng c nh gi i vô t n mà m i h nh nguy n đ u bao trùm h không pháp gi i .

Th nên, l Ph t đ u n ă m v i tâm an l c là m t ni m vui, và đ i u quan tr ng là ph i gi ni m vui y su t nh ng ngày còn l i trong n ă m vì l k i n h ch Ph t là l k i n h chính tâm mình, s ng chánh ni m , xa r i v ng t ng... Đ c nh v y thì thân, ng , ý nghi p luôn thanh t nh .

Nguyên C n

Nguồn: <http://www.dieuam.vn/chi-tiet-le-phat-dau-nam-252/>